

Motivi animatora

Motivacija: zamoliti mlade da u nekoliko rečenica opišu kako su postali aktivni u svojim župama, odnosno kako su malo po malo doživjeli da žele biti animatori mladih. Što bi odgovorili kada bi ih netko upitao: zašto si tako aktivan u svojoj župi?

Večeras želimo razmišljati o motivima zbog kojih se netko odlučuje staviti u službu animatora mladih. Sigurno postoje različiti motivi zbog kojih netko želi postati animator: netko je dugo godina član jedne župne zajednice mladih te je osjetio poziv da i sam da svoj doprinos, netko je bio pozvan od svećenika ili starijeg animatora, neto se opet neočekivano i neplanirano našao u procesu animacije mladih.

Važno je s vremena na vrijeme razmisliti o motivima koji nas vode u našem animatorskom služenju. Sagledavanje motiva važno je kako bismo izbjegli opasnosti koje se mogu pojaviti u procesu animacije, a najčešće proizlaze iz krivih motiva samog animatora. Nerijetko se događa da neka mlada osoba izabire animaciju zbog želje da animira samu sebe te da joj ovo pastoralno djelovanje pomogne u svladavanju osobnih problema. U takvom slučaju animator počinje gledati druge u službi svoga „ja“ te se izlaže riziku da se druge s kojima se ulazi u proces animacije drži samo kao objekt, a ne kao subjekt pastoralnog djelovanja. Pogrešni motivi mogu voditi sve do manipulacije drugih od strane animatora. Zbog toga želimo sada opisati nekoliko pogrešnih stavova (motiva) koji se najčešće pojavljuju u području animacije.

1. **Animator spasitelj** – pod ovim pojmom mislimo na one osobe koji u proces animacije ulaze s željom da se drugima pomogne pošto poto. Obično se vode geslom: „ja ću te spasiti!“ Ovakve osobe nerijetko sebe doživljavaju kao apsolutni autoritet. Oni znaju odgovore na sva pitanja, imaju rješenje za svaki problem, bez imalo straha preuzimaju odgovornost za druge. Nije rijetkost da animator s ovim stavom počinje nuditi savjete koji nisu bili traženi te započinje rješavati probleme drugih bez da je za to dobio dopuštenje. Ovakav stav animatora je više nego pogrešan jer animator je prije svega posrednik i surađivatelj, a nikako spasitelj.
2. **Animator zavodnik** – drugi pogrešan stav animatora je onaj gdje se ulazi u proces animacije s ciljem zadobivanja ugleda i časti. Geslo ovakvog animatora glasilo bi: „Sve što radim, radim zbog toga da budem čašćen i voljet, tj. da budem faca!“ Ovakav stav voditi će animatora prema tome da svaki svoj čin mjeri samim sobom (hoću li biti voljen), a ne konkretnom željom da se zauzme za drugoga i njegove potrebe. Zbog želje da se svidi drugima djelovanje ovakvog animatora često će biti popraćeno kompromisima i nedosljednošću. Druga opasnost ovakvog stava jest navezivanje ljudi na osobu. Postoje animatori koji su izuzetno „karizmatični“, a to znači da posjeduju mnoge talente te izvrsno rade s mladima, ali ih u konačnici „zavode“, odnosno navezuju na

sebe. Takav animator stvara zajednicu koja ne zna funkcionirati bez njega i koja se nužno rasada kada dođe do mogućih promjena.

3. **Animator kritizer** – ovdje mislimo na one animatore koji znaju odlično procjenjivati situacije, ali ne u službi izgradnje, već rušenja. Takvi animatori nikad nisu zadovoljni sa postojećim stanjem. Uvijek bi željeli nešto više i bolje. Za njih je uvijek negdje drugdje bolje, dok je u vlastitoj župi sve crno i loše. Geslo ovakvog animatora bilo bi: „Moj župnik je katastrofa..., moji mladi su tromi..., bake mi idu na živce..., nitko ništa ne radi...“
4. **Animator koji djeluje zbog osjećaja krivnje** – nedavno sam pročitao zanimljivo razmišljanje poznatog američkog franjevca Richarda Rohra koji govori da postoje kršćani koje se ne mogu motivirati ukoliko se ne osjećaju krivima. Tu se misli na one osobe koje se moraju osjećati krivima da bi nešto napravile. Ukoliko mogu iskusiti koliko su jadni ili kako Bog nije zadovoljan s njima, to im daje snage da učine ono što se od njih traži. Jasno je da je to najniža razina ljudske motivacije: učiniti nešto, jer se loše osjećam. Richard Rohr govori da se u duhovnom životu ništa ne može graditi na strahu i na krivnji. *Ako još uvijek djelujete zbog „morao bih“, „trebao bih“, „od mene se očekuje“, ako se unutar vas prijeti prstom, to nije Gospodin. To je vaš ego, ego koji ima potrebu kazniti se. Gospodin ne vodi ljude na taj način, On ne prijeti prstom.*

Razmatranje evandeoskog teksta:

Ne gospodujte nego služite! (Mt 20,20)

(Mk 10,35-45)

²⁰Tada mu pristupi mati sinova Zebedejevih zajedno sa sinovima, pade ničice da od njega nešto zaište. ²¹A on će joj: "Što želiš?" Kaže mu: "Reci da ova moja dva sina u tvome kraljevstvu sjednu uza te, jedan tebi zdesna, drugi slijeva."

²²Isus odgovori: "Ne znate što istete. Možete li piti čašu koju ću ja piti?" Kažu mu: "Možemo!" ²³A on im reče: "Čašu ćete moju doduše piti, ali sjesti meni zdesna ili slijeva - to nisam ja vlastan dati, to je onih kojima je priprazio moj Otac."

²⁴Kada su to čula ostala desetorica, razgnjeve se na dva brata. ²⁵Zato ih Isus dozva i reče: "Znate da vladari gospoduju svojim narodima i velikaši njihovi drže ih pod vlašću. ²⁶Neće tako biti među vama! Naprotiv, tko hoće da među vama bude najveći, neka vam bude poslužitelj. ²⁷I tko god hoće da među vama bude prvi, neka vam bude sluga."

²⁸"Tako i Sin Čovječji nije došao da bude služen, nego da služi i život svoj daje kao otkupninu za mnoge."

Tumačenje:

Ovaj evandeoski ulomak pokazuje nam kako niti apostoli nisu bili lišeni krivih motiva u nasljedovanju Krista. Isus se itekako mučio s njihovom krivo usmjerenom ambicioznošću. Želja za uspjehom, sebeljublje, želja da se bude zapažen i čašćen bila je itekako prisutna među dvanaesticom. Kod Jakova i Ivana ova želja je bila toliko snažna da šalju svoju majku kako bi zastupala njihove interese. Majka Jakova i Ivana čini ono što bi, vjerujem, svaka majka učinila. Ona želi dobro svojim sinovima, a vjeruje da će im Isus pomoći u njihovom životnom ostvarenju.

Isus odgovara pomalo neočekivano. „Možete li piti čašu koju ću ja piti?“ U ovom pitanju krije se Isusova želja da ga učenici slijede zbog onoga što On jest, a ne zbog koristi. Isusovo pitanje mogli bismo razumjeti i kao njegov poziv: „Možete li živjeti život na način kojim ga ja živim?“

Piti s nekim znak je prijateljstva, blizine, mira i opuštenosti. Žeđ nije glavni razlog da se pije: mi pijemo „da probijemo led“, da bismo ušli u neki razgovor, da bismo objasnili svoju dobronamjernost, da stvorimo neki okvir za zajednički susret, da budemo zajedno u otvorenosti i ranjivosti. „Nešto zajedno popiti“ znači srušiti granice koje razdvajaju i dopustiti da se kao ljudi bolje upoznamo. Isus, dakle, poziva učenike da ga bolje upoznaju te da shvate koja je logika njegova kraljevstva.

Zbog ovoga pitanja situacija među dvanaesticom poprilično se zaoštrila. Ostali učenici bili su bjesni zbog pitanja braće. Njihov gnjev više je znak zavisti, nego poniznosti. Čini se da i oni imaju jednake ciljeve kao i braća, ali nemaju hrabrosti to upiti Isusa. Isus koristi ovu „zakuhanu“ situaciju kako bi učenicima objasnio bit njihove službe. Riječi koje Isus izgovara temelj su svake kršćanske službe. Mislim da bismo nad njima trebali svakodnevno razmatrati i dopustiti da postanu naš život.

²⁵Zato ih Isus dozva i reče: "Znate da vladari gospoduju svojim narodima i velikaši njihovi drže ih pod vlašću. ²⁶Neće tako biti među vama! Naprotiv, tko hoće da među vama bude najveći, neka vam bude poslužitelj. ²⁷I tko god hoće da među vama bude prvi, neka vam bude sluga."

Ovim prekrasnim riječima Isus želi objasniti razliku između logike ovoga svijeta i logike Božjeg kraljevstva. Pater Luka Rađa ovim riječima opisuje logiku ovoga svijeta:

Želiš biti blažen tad onemogućiti sve koji to isto žele, da ti blaženstvo ne bi oteli. Želiš li biti blizu Boga, tad onemogućiti one koji to isto žele, jer oni će ti oteti dio blizine. Želiš li posjedovati ljubav, tad ne daj nikom blizu te ljubavi jer tebi će je manje ostati. Želiš li vladati, nipošto nemoj služiti. Želiš li biti najveće, nipošto nemoj biti najmanji.

Isus ne želi kritizirati učenike zbog njihovih krivih motiva. Takvi stavovi samo su proizvod svijeta koji ih okružuje. Isus je svjestan da učenici pred sobom imaju sliku vladara i velikaša koji druge drže pod vlašću. No on ih poziva na jedan novi stav, stav koji do tada nije bio poznat, s svoj temelj pronalazi u služenju.

„Neće tako biti među vama!“ Ova Isusova riječ kao da još uvijek odjekuje Crkvom i upozorava je na biti njezina poslanja. Ona je u službi čovjeku i Bogu. Animator je onaj koji na sebe preuzima mentalitet Kristova služenja. Veliki smo onda kad poslužujemo, bogati smo onda kada dajemo, sretni smo onda kada ne tražimo slavu, već kada naše srce gori od ljubavi.

Mislim da ne trebamo više govoriti o tome koji bi trebali biti pravi motivi za bilo koju službu u Crkvi. Ove Isusove riječi više nego jasno nam govore kojim putem trebamo krenuti. Molimo snagu Duha Svetoga kako bismo mogli umirati motivima ovoga svijeta, a rasti u logici Kraljevstva Božjeg.